

**PANSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-603-12/15

Warszawa, dnia 2 lutego 2015 r.

Panie i Panowie
Wójtowie, Burmistrzowie
i Prezydenci Miast
za pośrednictwem
Komisarzy Wyborczych

Państwowa Komisja Wyborcza przypomina, że zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego złożone przed dniem pierwszego głosowania:

- zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego,
- wniosek o dopisanie do spisu wyborców w wybranym obwodzie głosowania,
- wniosek o sporządzenia aktu pełnomocnictwa,
- wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania,

dotyczą zarówno pierwszego głosowania, jak i ewentualnego ponownego głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Oznacza to, że:

- 1) wyborca, który przed dniem pierwszego głosowania dokonał zgłoszenia zamiaru głosowania korespondencyjnego, również w przypadku ewentualnego ponownego głosowania będzie głosował korespondencyjnie. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prześle mu pakiet wyborczy na ten sam adres, na który przesłał pakiet wyborczy przed pierwszym głosowaniem. Nie ma możliwości zmiany tego adresu. Wyborca może zrezygnować z głosowania korespondencyjnego. W tym celu powinien wziąć zaświadczenie o prawie do głosowania. Wniosek w tej sprawie wyborca powinien złożyć w urzędzie gminy, w której jest ujęty w spisie wyborców. Złożenie wniosku powinno nastąpić przed wysłaniem przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) pakietu

wyborczego, lub po tym terminie, jeżeli wyborca zwróci pakiet wyborczy w stanie nienaruszonym;

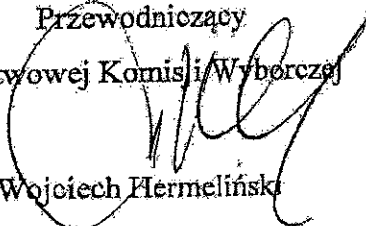
- 2) wyborca, który przed dniem pierwszego głosowania złożył wniosek o dopisanie do spisu wyborców w wybranym obwodzie głosowania, będzie ujęty w tym spisie wyborców również w przypadku ewentualnego ponownego głosowania. Nie ma możliwości kolejnego wyboru obwodu głosowania. Wyborca, który w ponownym głosowaniu będzie chciał głosować w innym obwodzie głosowania, w tym także w obwodzie właściwym dla swojego miejsca zamieszkania, musi wziąć zaświadczenie o prawie do głosowania. Wniosek w tej sprawie wyborca powinien złożyć w urzędzie gminy, w której jest ujęty w spisie wyborców;
- 3) akt pełnomocnictwa sporządzony przed dniem pierwszego głosowania uprawnia pełnomocnika do oddania głosu również w ewentualnym ponownym głosowaniu. Wyborca, który udzielił pełnomocnictwa do głosowania może głosować osobiście, jeżeli głosu nie oddał jeszcze pełnomocnik. Wyborca może również cofnąć pełnomocnictwo składając oświadczenie w tej sprawie wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) najpóźniej na 2 dni przed dniem głosowania lub obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania, w trakcie jego trwania;
- 4) wyborca, który przed dniem pierwszego głosowania złożył wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania, otrzyma dwa zaświadczenia: zaświadczenie o prawie do głosowania w dniu pierwszego głosowania oraz zaświadczenie o prawie do głosowania w dniu ponownego głosowania. W przypadku utraty zaświadczenia, niezależnie od przyczyny, nie będzie możliwe otrzymanie kolejnego zaświadczenia, ani wzięcie udziału w głosowaniu w obwodzie właściwym dla w miejsca stałego zamieszkania.

Państwowa Komisja Wyborcza zaleca, aby urzędnicy przyjmujący wnioski i zgłoszenia przekazywali stosowne wyjaśnienia wszystkim wyborcom, o których mowa wyżej. Ponadto informacje takie powinny być udostępnione w siedzibach urzędów gmin oraz w ich Biuletynach Informacji Publicznej.

Państwowa Komisja Wyborcza jednocześnie przypomina, że osoby wpisane do spisu wyborców w obwodach głosowania utworzonych w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych oraz w domach studenckich lub zespołach domów studenckich w pierwszym głosowaniu będą ujęte w tym spisie

wyborców również w przypadku ewentualnego przeprowadzania ponownego głosowania. Wzięcie udziału w głosowaniu w innym obwodzie będzie możliwe wyłącznie po otrzymaniu zaświadczenia o prawie do głosowania z urzędu gminy, który sporządził spis wyborców. Ponadto wyborcy, którzy opuścili szpital, zakład pomocy społecznej, zakład karny lub areszt śledczy po dniu pierwszego głosowania będą mogli być dopisani do spisu wyborców przez obwodową komisję wyborczą w miejscu stałego zamieszkania jeżeli udokumentują, że opuścili tę jednostkę w okresie pomiędzy dniem pierwszego głosowania, a dniem ponownego głosowania.

Państwowa Komisja Wyborcza zwraca się z prośbą do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast o przekazanie kierownikom jednostek sporządzających wykazy, na podstawie, których urząd sporządza spis wyborców, o konieczności informowania wyborców o wskazanych wyżej konsekwencjach ujęcia w spisie wyborców w jednostce. Jednocześnie Państwowa Komisja Wyborcza informuje, że w opinii Komisji wywieszenie informacji w tym zakresie na tablicy ogłoszeń w jednostce jest niewystarczające.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Instrukcja głosowania korespondencyjnego

1. Wyborca otrzymuje pakiet wyborczy zawierający:
  - 1) zaadresowaną kopertę zwrotną;
  - 2) kartę do głosowania;
  - 3) kopertę na kartę do głosowania;
  - 4) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu;
  - 5) niniejszą instrukcję.Pakiet wyborczy, na żądanie wyborcy, może zawierać również nakładkę na kartę do głosowania sporządzoną w alfabecie Braille'a.
2. Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Należy pamiętać, że znakami „x” są dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.
3. Po oddaniu głosu należy kartę do głosowania umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Niezaklejenie koperty na kartę do głosowania spowoduje, że karta do głosowania w niej się znajdująca nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.** Do koperty na kartę do głosowania nie wkłada się oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu.
4. Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji wyborczej.
5. **Do koperty zwrotnej należy także włożyć oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu.** Przed włożeniem oświadczenia do koperty należy wpisać na nim miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać. Jeżeli wyborca nie może lub nie umie złożyć podpisu, oświadczenie podpisuje za niego inna osoba przez niego upoważniona, czyniąc o tym wzmiankę obok podpisu; w takim przypadku osoba upoważniona wpisuje również nazwę miejscowości i datę sporządzenia oświadczenia. **Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**
6. Kopertę zwrotną należy zakleić i nadać na adres obwodowej komisji wyborczej. Nadanie koperty zwrotnej może nastąpić w dowolnej placówce Poczty Polskiej na terenie kraju najpóźniej na cztery dni przed dniem głosowania, a na terenie gminy, w której wyborca ujęty jest w rejestrze wyborów — najpóźniej na trzy dni przed dniem głosowania. Wyborca niepełnosprawny o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności może najpóźniej na trzy dni przed dniem głosowania przekazać kopertę zwrotną przedstawicielowi Poczty Polskiej, w miejscu zamieszkania, jeżeli zgłosi taką potrzebę przy odbieraniu pakietu wyborczego.
7. Wyborca może przed dniem głosowania osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do urzędu gminy, do którego zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, w godzinach jego urzędowania. Wyborca może także w dniu głosowania, **do czasu jego zakończenia**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej wskazanej na kopercie zwrotnej.